

چرا نماز برترین عبادت است / چگونه حقیقت نماز را درک کنیم

نماز هنرنمایی الهی است، چرا که خداوند متعال تمام ارزش ها را در نماز جا داده و عملی است برخاسته از آگاهی و شناخت پروردگار که به فرمان او و برای او و انس با او قیام می کنیم.

نماز هنرنمایی الهی است، چرا که خداوند متعال تمام ارزش ها را در نماز جا داده و عملی است برخاسته از آگاهی و شناخت پروردگار که به فرمان او و برای او و انس با او قیام می کنیم. به گزارش خبرگزاری مهر، نماز یکی از بزرگترین راه های رسیدن به پروردگار است. نماز وسیله تقرب به خداوند می باشد و معیار این ارتباط خضوع و خشوع در برابر پروردگار عالمیان است، همان طوری که انسان جسمش به غذای سالم و مفید نیازمند است برای رشد و پرورش روح و تکامل آن نیز به غذای روح نیازمند است و بهترین و سالم ترین غذای روحی انسان نماز و راز و نیاز با پروردگار عالم است.

روح و حقیقت نماز چند چیز است؛

- اخلاص و نیت قرب که شخص نماز را بدون ریا و در نظر گرفتن مسائل جنبی، خالص به نیت قربت الی الله به جا آورد.
- با حضور قلب انجام دهد طوری که تمام توجه خود را به کار گیرد و با حالت خضوع و خشوع روبه قبله بایستد و چشم بر سجده گاه خود افکند.
- معنای آنچه را می گوید بداند، البته ممکن است کسی معانی را نفهمد ولی حضور قلب داشته باشد.
- عظمت خدا را به یاد آورد و خوف و اضطراب از عظمت جلال الهی برای او حاصل شود.
- بین خوف و رجا باشد، یعنی بنده باید در حال نماز از گناهان خود ترسان و به پاداش و ثواب الهی امیدوار باشد.
- به سبب گناهایی که مرتکب شده شرمند باشد و خود را ضعیف و خوار شمارد و در این حال با پروردگار سخن بگوید. روایتی است از پیامبر(ص) که فرمود: نمازی است که نصف آن پذیرفته می شود و نمازی هست که یک سوم یا یک چهارم یا یک پنجم تا یک دهم آن قبول می شود و نمازی است که چون جامه کهنه درهم پیچیده شدخ بر چهره به جای آورنده اش زده می شود. همانا از نماز برای تو نتیجه ای نیست جز آن مقدار که در آن اقبال و حضور قلب داشته ای.

نماز حرکاتی است برخاسته از آگاهی و شناخت خداوند که به فرمان او و برای او و انس با او قیام می کنیم. لذا قرآن ما را از گزاردن نماز در حال مستی و کسالت نهی کرده تا انسان آنچه را در نماز می گوید با توجه و آگاهی باشد. نماز هنرنمایی الهی است که خداوند تمام ارزش ها را در نماز جا داده است. یاد خدا ارزش و تنها وسیله آرام بخش دل هاست و نماز یاد خدا ست.

یاد قیامت ارزش و بازدارنده از گناه و فساد است و نماز یادآور مالک یوم الدین است. در خط انبیا و شهدا و صالحان بودن یک ارزش است که ما در نماز از خدا می خواهیم در صراط مستقیم قرار بگیریم و در آن انزجار و برائت خود را از ستم پیشگان و گمراهان ابراز می داریم. حضرت امام صادق(ع) می فرماید: هر کس واقعاً به یاد خدا باشد مطیع او خواهد بود و هر کس از خداوند غافل باشد مرتکب معصیت می شود. اطاعت خدا علامت هدایت و ارتکاب معصیت نشانه گمراهی است.

در این احادیث توجه قلبی و حضور باطنی به عنوان مصداق "ذکر" معرفی شده است. ذکر مقامی بسیار بلند و دارای مراتب و درجاتی است که اولین و پایین ترین مرتبه اش ذکر لفظی و زبانی است که تا مرتبه انقطاع کامل و شهود و فنا ادامه می یابد. ذکر و یاد خدا بودن علایمی دارد که بدان اشاره می شود؛

- تقید به اطاعت خدا؛ زمانی که شخص به مقامی رسیده باشد که خداوند را ناظر بر اعمال خود بداند بدون شك از اوامر او اطاعت خواهد کرد.
- خضوع و فروتنی؛ شخص مومن و ذاکر چون به قدرت و عظمت خداوند علم دارد قهراً در مقابل او سر بر خاک نهاده و خود را در برابر قدرت لایزال او ضعیف می بیند.
- عشق به عبادت؛ یکی از علایم شخص ذاکر، لذت بردن از عبادت خداوند و در مقابل عظمت و جلال او سر تعظیم فرود آوردن است. می گویند هیچ گاه بنده به خداوند نزدیک تر از زمانی که سر بر سجده می گذارد نیست. او لذت مناجات و انس و راز و نیاز را بر هر لذت دیگری ترجیح می دهد.

آیات و روایات زیادی در فضیلت توجه در حال نماز و مذمت اهل غفلت در حال نماز و مشغول به امور دنیا و جود دارد. خداوند می فرماید: آن مومنان کسانی هستند که در نماز خود خاشعند. در جای دیگر می فرماید: وای بر نمازگزاران که در نماز خود غفلت می کنند.

برای تحصیل خضوع و خشوع و حضور قلب در نماز باید اموری را عمل کرد؛

-بدست آوردن آن چنان معرفتی که دنیا در نظر انسان کوچک و خداوند عظیم و بزرگ شود تا هیچ گونه کار دنیوی نتواند به هنگام راز و نیاز با معبود نظر نمازگزار را به خود جلب و از پروردگار عالم منحرف سازد.

-توجه به کارهای پراکنده و مختلف معمولاً مانع تمرکز حواس است هر قدر انسان توفیق پیدا کند که افکار متفرق را از خود دور سازد حضور قلب بیشتری پیدا خواهد کرد.

-جای خلوتی را برای نماز برگزیند، زیرا نماز خواندن در برابر اشیا و چیزهایی که ذهن انسان را به خود مشغول می نماید مانند عکس و آئینه و درهای باز، مکروه است.

- انجام دادن مستحبات نماز و آداب مخصوص به آن.

در نتیجه می توان گفت نماز رمز ارتباط با خداست. مومنانی که رابطه همیشگی و دایمی با آفریننده خود پیدا می کنند تنها در برابر او سر تعظیم فرود می آورند و در مقابل جباران و ستمگران تسلیم نخواهد شد. این تعظیم و آن تسلیم نشدن بزرگ ترین عامل تربیت اوست. پیامبر(ص) فرمود؛ هر کس دو رکعت نماز کند که در آن دو رکعت چیزی از امور دنیا به خاطر خود نگذارد همه گناهان او آمرزیده می شود.